

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Кафедра менеджменту і адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Освітня (освітньо-професійна) програма – «Менеджмент»

Спеціалізація – —

Факультет – менеджменту і економіки

Робоча програма дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент».

«16» серпня 2020 р. 17 с.

Розробник: **Гуторов Олександр Іванович**, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування, доктор економічних наук, професор.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування.

Протокол № 1 від «16» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри менеджменту і адміністрування,
професор

«16» серпня 2020 р.

О. ГУТОРОВ

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки.

Протокол № 2 від «16» серпня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н., доцент

Ю. ФІЛІМОНОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обовязкова	
Модулів – 2	Спеціальність – 073 «Менеджмент». Освітньо-професійна програма – «Менеджмент».	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	-
		Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		62 год.	78 год
		Вид контролю: <i>ПМК (залік)</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 8,8	Освітній рівень: другий (магістерський).		

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є підготовка та залучення здобувачів до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження та підготовки ними публікації, кваліфікаційних робіт. Навчитись застосовувати в дослідженнях методи аналізу інформаційних джерел та організації наукової праці.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є теоретична підготовка здобувачів з питань:

- сутності понять і категорій методології наукових досліджень;
- організації процесу наукового дослідження, застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження;
- методики дослідження, її змісту і принципів розробки;
- розробки етапів та форм процесу наукового дослідження;
- організації науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня;
- специфіки наукового пізнання;
- змісту і структури процесу наукового дослідження;
- оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні **знати:**

- поняття та порядок здійснення наукового дослідження;
- порядок вибору і формулювання проблеми і теми наукового дослідження;
- поняття науки і наукової діяльності;
- вміння віднайти інформацію та відбір матеріалу;
- формулювання плану наукового дослідження.

уміти:

- володіти методами та прийомами наукових досліджень;
- володіти формами та принципами організації науково-дослідної роботи студентів;
- аналізувати актуальні проблеми розвитку економічної науки та критерії вибору напрямку наукового дослідження;
- застосовувати набуті знання для подальшої наукової діяльності, вивчення інших дисциплін.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

- *загальні:*
 - здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
 - здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
 - навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
 - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
 - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
 - здатність генерувати нові ідеї (креативність);
 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- *спеціальні (фахові):*
 - здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
 - здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати;
 - здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни – вихідна.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни

1. Захист кваліфікаційної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Наука та наукові дослідження

Виникнення та еволюція науки. Розвиток економічної науки й освіти в Харківському національному аграрному університеті імені В.В. Докучаєва. Наукова теорія як форма узагальнення та систематизації знань. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія і методи наукових досліджень. Організація наукової діяльності в Україні.

Тема 2. Технологія наукового дослідження

Процес наукового дослідження і його характеристика. Напрямок, проблема, тема в науково-дослідних розробках. Визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. Теоретичні та прикладні наукові дослідження. Структура і правила оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Інформаційний пошук у процесі науково-дослідної роботи.

Тема 3. Оприлюднення результатів наукових досліджень

Види наукових публікацій. Наукова монографія. Наукова стаття. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукова доповідь (повідомлення). Правила оформлення публікацій.

Тема 4. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти

Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Індивідуальне завдання як форма навчальної та науково-дослідної роботи. Курсова робота (проект) як форма науково-дослідної роботи з навчальної дисципліни. Дипломна робота як кваліфікаційне дослідження.

Тема 5. Види науково-дослідної роботи здобувачів (студентів)

Навчально-дослідна робота студентів (НавДРС). Науково-дослідна робота студентів (НДРС). Конкурс дипломних робіт як форма участі в науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти. Конкурс студентських наукових робіт як форма участі в науково-дослідній роботі. Огляд-конкурс звітів про виконання програми практики як форма участі здобувачів у науково-дослідній роботі. Студентський науковий гурток як осередок науково-дослідної роботи.

Тема 6. Практична підготовка здобувачів вищої освіти

Загальні вимоги до практики та її види. Педагогічна практика: мета, завдання та зміст практики; організація проведення та підбиття підсумків практики. Виробнича практика: організація проходження виробничої практики; підбиття підсумків виробничої практики.

Тема 7. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів

Загальні положення щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Вимоги і методика написання фахового вступного реферату до аспірантури. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього -го	у тому числі					Усього -го	у тому числі				
		л	п / с	ла б	ін д	с.р.		л	п /с	лаб	ін д	с.р.
Тема 1. Наука та наукові дослідження	12	2	2	–	–	8	12	–	–	–	–	12
Тема 2. Технологія наукового дослідження	12	2	2	–	–	8	12	–	–	–	–	12
Тема 3. Оприлюднення результатів наукових досліджень	14	2	2	–	–	10	14	2	2	–	–	10
Тема 4. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти	14	2	2	–	–	10	14	2	2	–	–	10
Тема 5. Види науково-дослідної роботи здобувачів (студентів)	12	2	2	–	–	8	12	–	–	–	–	12
Тема 6. Практична підготовка здобувачів вищої освіти	12	2	2	–	–	8	12	2	2	–	–	8
Тема 7. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів	14	2	2	–	–	10	14	–	–	–	–	14
Усього годин	90	14	14	-	–	62	90	6	6	–	–	78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука та наукові дослідження	2
2	Тема 2. Технологія наукового дослідження	2
3	Тема 3. Оприлюднення результатів нау-кових досліджень	2
4	Тема 4. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти	2
5	Тема 5. Види науково-дослідної роботи здобувачів (студентів)	2
6	Тема 6. Практична підготовка здобувачів вищої освіти	2
7	Тема 7. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів	2
Разом		14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
—	—	—

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
—	—	—

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука та наукові дослідження	8
2	Тема 2. Технологія наукового дослідження	8
3	Тема 3. Оприлюднення результатів нау-кових досліджень	10
4	Тема 4. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти	10
5	Тема 5. Види науково-дослідної роботи здобувачів (студентів)	8
6	Тема 6. Практична підготовка здобувачів вищої освіти	8
7	Тема 7. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів	10
Разом		62

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (далі ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень”. ІНДЗ дозволяє здобувачам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

ІНДЗ здобувачі виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вимоги до оформлення ІНДЗ

ІНДЗ припускає зміст наступних елементів наукового дослідження:

- практична значущість;
- комплексний і системний підходи до вирішення поставленого завдання;
- використання сучасних теоретичних методологій та наукові розробки досліджень за даною темою;
- застосування творчого підходу й відбиття власного бачення вирішення поставленого завдання.

Комплексний і системний підходи використовується для розкриття теми й полягає у тому, що предмет дослідження підлягає багатобічному вивченню: теоретичні положення, практичні рішення й наробітки, аналіз, шляхи поліпшення й умови реалізації. При цьому необхідно дотримувати взаємозв'язку, послідовності й логічності викладу.

Використання сучасних теоретичні методології і наукові розробки досліджень за даною темою необхідно для проведення аналізу й обґрунтування засобів поліпшення ряду аспектів предмета й об'єкта дослідження. Для цього треба використати сучасні вітчизняні й закордонні результати досліджень.

Тему ІНДЗ здобувач виконує згідно з варіантом за останньою цифрою залікової книжки. Під час вивчення дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень” здобувачі виконують одне ІНДЗ.

ІНДЗ повинно містити наступні розділи:

1. Титульний аркуш містить: назва вищого навчального закладу; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; назву теми; дату подачі ІНДЗ викладачеві на перевірку – день, місяць, рік.

2. Зміст. Відбиває назву розділів (параграфів і т.п.) письмової роботи, які розкривають зміст ІНДЗ. Всі сторінки нумеруються (праворуч угорі). Винятком є титульний аркуш, тому нумерацію починають із цифри «2».

3. Вступ. Розкриває сутність, стан наукового завдання і її значення роботи. Тут же вказуються мету й завдання дослідження.

4. Основна частина. Розкриває наукове дослідження і відповідає обраній темі, вступу й висновкам ІНДЗ.

5. Висновки. У висновках указують результати, отримані при проведенні дослідження, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання відповідно до результатів дослідження.

6. Список використаних джерел. Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Інтернет джерела з обов'язковою вказівкою, яка інформація утримується на цьому сайті (порталі). Не допускається вказівка пошукових сайтів.

7. Додатки. До додатків можуть входити різноманітні таблиці, ілюстрації, схеми, діаграми та ін. У разі їх наявності оформлення відбувається наступним чином: після списку літератури оформляють окрему сторінку з написом у центрі: „ДОДАТКИ”, номер якої є останнім, котрий ставиться до обсягу ІНДЗ. Нумерацію додатків виконують шляхом використання заголовних букв алфавіту (А, Б, В,...), які розміщують праворуч у верхньої частині аркуша.

8. Вимоги до оформлення. Обсяг роботи 20 друкованих сторінок шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: 20 мм з усіх сторін.

Перелік основних тем

1. Поняття про науку, її роль у розвитку суспільства.
2. Цілі та задачі наукового дослідження.
3. Експериментальні дослідження.
4. Структура та класифікація науки.
5. Об'єкт і предмет дослідження.
6. Експертний метод дослідження.
7. Наукові дослідження: поняття, види та форми організації.
8. Підготовка наукових кадрів.
9. Основні принципи і прийоми організації наукової праці студентів.
10. Роль і задачі науково-дослідної роботи студентів.
11. Наукові напрямки досліджень в економіці.

12. Об'єкти наукових досліджень та їх класифікація.
13. Гіпотеза та її доказ.
14. Загальнонаукові методи дослідження.
15. Задачі та методи теоретичного дослідження.
16. Науковий експеримент: ціль, задачі, методика проведення.
17. Джерела інформації для наукових досліджень.
18. План наукового дослідження.
19. Основні відділи бібліотеки.
20. Перспективний план дослідження.
21. Форми та методи роботи з книгою.
22. Робочий план дослідження.
23. Форми залучення здобувачів до навчально-дослідної роботи.
24. Складання конспекту.
25. Архітектоніка наукової роботи (анотація, вступ, теоретична та практична частини, розрахунок ефективності, висновки, тощо).
26. Р а ц і о н а л ь н а організація розумової праці дослідника.
27. Узагальнення, відбір та обробка інформації.
28. Архітектоніка наукової статті.
29. Вибір теми наукового дослідження: обґрунтування, фактори та засоби.
30. Обробка наукової інформації.

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Індивідуально-консультативна робота за теоретичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни;
2. Групових консультацій – розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів та методик у виробничу практику.

Індивідуально-консультативна робота за практичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – завдань, стосовно яких виникли запитання;
2. Групових консультацій – розгляд практичних ситуацій, рольових ігор, які потребують колективного обговорення.

Індивідуально-консультативна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді:

1. Індивідуального захисту самостійних та індивідуальних завдань;
2. Підготовка рефератів для виступу на науковому семінарі;
3. Підготовка рефератів для виступу на науковій конференції.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словені** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція - логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

2). Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3). Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4). Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11. Методи контролю

Система оцінювання знань та навичок здобувачів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань здобувачів проводиться у наступних формах:

1. Оцінювання роботи здобувачів під час проведення семінарських занять;
2. Проведення проміжного контролю;
3. Проведення модульного контролю.

Поточне оцінювання знань та умінь здобувачів здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи здобувача протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- проходження проміжного контролю;
- виконання модульного контрольного завдання.

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії;
- вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимальна кількість балів ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувача або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

Проміжний контроль проводиться один раз за семестр. При проведенні поточного контролю визначається рівень знань здобувачів з теоретичних питань навчальної дисципліни. Завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах даної навчальної дисципліни та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з завдань різного рівня складності.

Підсумковий контроль проводиться в кінці вивчення курсу у вигляді ПМК.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль та самостійна робота							Підсумковий тест (ПМК) (30%)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
10	10	10	10	10	10	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
66 - 74	D	задовільно	
60-65	E		

35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При оцінюванні знань і вмінь викладач дотримується таких правил:

“Зараховано” – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, припустився незначних помилок в арифметичних розрахунках, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

“Не зараховано” – 0-59 балів – виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати задачу і провести розрахунки тощо.

При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з семінарських занять, а також результати захисту індивідуальних завдань, передбачених навчальною програмою дисципліни, та самостійної аудиторної й позааудиторної роботи здобувачів з даної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.

2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник Х.: ХНАУ, 2017. 57 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Афанасьєв А.О., Кузьмін Є.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.

2. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень : навч. посіб. Х. : НТУ«ХП», 2009. 142 с.

3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.

4. Дороніна М.С. Технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми і приклади) : навч. посіб. /– 3-тє вид., випр. і доп. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. 120 с.

5. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

6. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К. : Алерта, 2014. 622 с.

7. Краснобокий Ю.М. Словник-довідник науковця-початківця К. : Науковий світ, 2000. 83 с.
8. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. К.: Кондор, 2006. 192 с.
9. Оспіщев В.І. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посіб. К. : Знання, 2013. 255 с.
10. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
11. Циппеліус Р. Юридична методологія [переклад, адаптація, приклади з права України і список термінів Р. Корнута]. К. : Реферат, 2004. 176 с.
12. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. / 7-е видання, перероблене і доповнене. К. : Знання, 2010. 295 с.

Додаткова

1. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования : учебн. пособ. К.: МАУП, 2004. 216 с.
2. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: підручник для студентів економ, спец, вузів. 3-е видання, перероблене і доповнене. К. : Вища школа, 2001. 271 с.
3. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень. К.: АБУ, 2002. 480 с.
4. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник Х.: ХНАУ, 2017. 57 с.
5. Демківський А.В., Безус П.І. Основи методології наукових досліджень: навч. посібн. К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
6. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібн. / за ред. А.А. Мазаракі. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. 280 с.
7. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень К.: Центр навч. л-ри, 2004. 212 с.
8. Клименюк О.В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. К. : Міленіум, 2005. 186 с.
9. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібн. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с.
10. Лудченко А.А., Лудніченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований : учебн. пособ. К. : «Знання», КОО, 2000. 114 с.
11. Волков В.П., Подригало М.А., Кравченко С.В. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. Луганськ : СЛУ, 2009. 351 с.
12. Пушкар О.І., Єрмоленко О.А. Основи наукових досліджень : конспект лекцій для студентів спеціальності 7.050109 усіх форм навчання. Х. : Вид ХНЕУ, 2005. 88 с.
13. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібн. К.: ІЗМН, 1997. 248 с.
14. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник / 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Знання, 2007. 298 с.

15. Фареник С. Логіка і методологія наукового дослідження. К. : Вид. УАДУ, 2000. 340 с.
16. Чупріна Н.В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. К. : КНУТД, 2009. 246 с.
17. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності : підручник. К. : Знання-прес, 2002. 296 с.
18. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Все об управленні персоналом [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hr-expert.net>.
2. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.pau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
3. Методологія науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inter-pedagogika.ru>.
4. Методологія науки – Fajr [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
7. Сообщество профессионалов hr-portal [Электронный ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hr-portal.ru>.
8. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.
9. Центр исследований и статистики науки [Электронный ресурс]. - Режим доступу : <http://www.csrs.ru/>.